

Затверджено
рішенням спостережної ради
Херсонської обласної
кредитної спілки “Єдність”
протокол № 5 від
« 22» вересня 2016 року

ПОЛОЖЕННЯ
про фінансові послуги Херсонської обласної кредитної спілки «Єдність»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

1. Загальні положення.

1.1. Відповідно до Законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», свого Статуту та, за необхідності, наявності відповідних Ліцензій кредитна спілка надає наступні види фінансових послуг:

- 1) залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки;
- 2) надання кредитів членам кредитної спілки за рахунок власних коштів та/або внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки;
- 3) надання кредитів членам кредитної спілки за рахунок залучених коштів, крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки;
- 4) надання кредитів іншим кредитним спілкам.

1.2. При наданні фінансових послуг кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, отриманих незаконним шляхом, спрямованих на фінансування тероризму або фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. Кредитна спілка надає фінансові послуги зазначені у п. 1.1. цього Положення, у відповідності до вимог чинного законодавства України.

1.4. Кредитна спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. цього Положення, на підставі відповідних договорів, які повинні містити:

- 1) назву, номер і дату договору;
- 2) назву, місцезнаходження (адресу) та реквізити кредитної спілки;
- 3) прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу;
- 4) найменування фінансової операції;
- 5) розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;
- 6) строк дії договору;
- 7) умови, які не суперечать одна одній та не містять положень з неоднозначним трактуванням;
- 8) положення про необхідність підписання додаткового договору в разі зміни умов цього договору;
- 9) положення про умови дострокового розірвання договору та порядок здійснення розрахунків;
- 10) положення про необхідність письмового повідомлення сторін договору щодо зміни свого місцезнаходження (адреси) однією із сторін;
- 11) порядок зміни і припинення дії договору;
- 12) права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;
- 13) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та регулювання ринків фінансових послуг», надана члену кредитної спілки;
- 14) інші умови за згодою сторін;
- 15) підписи сторін.

Зміст договору про надання кредитною спілкою фінансових послуг повинен відповідати предмету цього договору.

1.5. Положення, що регламентують надання кредитною спілкою фінансових послуг, та договори про надання фінансових послуг повинні відповідати вимогам встановленим статтями 11 та 18 Закону України «Про захист прав споживачів».

1.6. Договори про надання фінансових послуг підлягають зберіганню протягом 5 (п'яти) років після виконання взаємних зобов'язань.

2. Залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1. Загальні питання здійснення діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.1.1. У цьому Положенні терміни щодо залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки застосовуються в такому значенні:

Внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти, внесені до кредитної спілки її членами на договірних умовах, на визначений строк або на вимогу та під процент на умовах видачі на першу вимогу або повернення зі впливом встановленого договором строку;

Внесок (вклад) на депозитний рахунок на вимогу – грошові кошти, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення на першу вимогу та/або з правом отримання частини вкладу протягом дії договору;

Операції кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки – операції, які здійснюються із внеском (вкладом) та включають залучення та виплату грошових коштів, нарахування та виплату процентів за такими внесками (вкладами), що підлягають обов'язковій фіксації в комплексній інформаційній системі кредитної спілки ;

Строковий внесок (вклад) на депозитний рахунок – грошові кошти, унесені до кредитної спілки її членом на договірних умовах, на визначений строк та під процент із зобов'язанням їх повернення зі впливом встановленого договором строку.

Інші поняття, які вживаються в цьому Положенні щодо здійснення депозитних операцій кредитної спілки, застосовуються у значеннях згідно із законодавством України, що регулює діяльність кредитних спілок

2.1.2. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) належать членам кредитної спілки на праві приватної власності.

2.1.3. Внески (вклади) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, а також, нарахована на такі внески (вклади) плата (проценти) обліковуються окремо та належать до зобов'язань кредитної спілки.

2.1.4. Кожний член кредитної спілки має право одержати належні йому внески (вклади) на депозитні рахунки, а також, нараховану на такі внески (вклади) плату (проценти) в порядку та строки, які визначені укладеними з членом кредитної спілки договорами.

2.2. Умови залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.2.1. Кредитна спілка залучає наступні види внесків (вкладів) на депозитні рахунки.

1) внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу;

2) строковий внесок (вклад) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.2.2. В кредитній спілці встановлюються наступні особливості здійснення депозитних операцій, включаючи:

2.2.2.1. щодо мінімального та максимального строків дії договорів за окремими видами внесків (вкладів) на депозитні рахунки, які є строковими, на строк:

1) від 1 до 3 місяців (включно);

2) від 3 до 12 місяців (включно);

3) від 12 до 36 місяців (включно).

Для внесків (вкладів) на вимогу:

1) від 1 до 12 місяців (включно)

2.2.2.2. щодо мінімального та максимального розміру вкладень за окремими видами внесків (вкладів) на депозитний рахунок:

1) від 100 (ста) гривень 00 коп. до 150 000 (ста п'ятдесяти) гривень 00 коп. для будь-якого виду внеску (вкладу) на депозитний рахунок за умови дотримання вимоги про те, що на початок кожного робочого дня зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не повинні бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки.

2.2.2.3. щодо способу виплати процентів:

- 1) з виплатою процентів щомісячно;
- 2) з виплатою процентів в кінці дії договору.

2.2.2.4. щодо режиму довнесення суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

- 1) з правом довнесення частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;
- 2) без права довнесення частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.5. щодо режиму зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок протягом дії договору:

- 1) з правом зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;
- 2) без права зняття частини суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.2.2.6. щодо режиму приєднання нарахованих процентів до суми внеску (вкладу):

- 1) з правом приєднання нарахованих процентів до суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;
- 2) без права приєднання нарахованих процентів до суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок;

2.2.2.7. щодо порядку повернення кредитною спілкою грошових коштів та сплати процентів за внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки:

1) відповідно до п. 1 Розділу III Правил здійснення депозитних операцій для кредитних спілок, затверджених Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України № 821 від 30.12.11р. (зі змінами та доповненнями) (далі – Правила здійснення депозитних операцій) кредитна спілка повертає внески (вклади) на депозитні рахунки та сплачує нараховані проценти у строки, що визначені умовами договору залучення внеску (вкладу) на депозитний рахунок між вкладником і кредитною спілкою.

2) відповідно до п. 1 Розділу III Правил здійснення депозитних операцій за договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок кредитна спілка зобов'язана видати внесок (вклад) та нараховані проценти за цим внеском (вкладом) із впливом строку, визначеного у договорі про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок;

3) відповідно до п. 1. Розділу III Правил здійснення депозитних операцій, повернення вкладникові строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок та нарахованих процентів за цим внеском (вкладом) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії можливе виключно у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, за рішенням суду, а також у разі реорганізації або ліквідації кредитної спілки;

4) відповідно до п. 1. Розділу III Правил здійснення депозитних операцій, за договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу кредитна спілка зобов'язана видати внесок (вклад) або його частину та нараховані проценти на першу вимогу вкладника;

2.2.2.8. щодо можливості застосування в договорах залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки змінних процентів:

1) У разі повернення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок до закінчення строку його дії у випадках, коли це передбачено умовами договору про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, кредитна спілка здійснює перерахунок суми нарахованих процентів на такі внески (вклади) на депозитні рахунки за ставкою, встановленою для внесків (вкладів) на депозитні рахунки на вимогу, яка діє на дату повернення внеску (вкладу) на депозитний за фактичний строк користування внеском (вкладом) (далі – процентна ставка при достроковому поверненні строкових внесків (вкладів) на депозитні рахунки).

2) Якщо член кредитної спілки не вимагає повернення суми строкового внеску (вкладу) у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, то після настання визначеного договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок строку, такий договір вважається продовженим на умовах внеску (вкладу) на вимогу, із застосуванням процентної ставки, встановленої для внесків (вкладів) на депозитні рахунки на вимогу на дату закінчення строку строкового внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

Якщо член кредитної спілки не вимагає повернення суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок на вимогу у зв'язку із закінченням строку, встановленого договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу, то після настання визначеного договором строку договір вважається продовженим на тих самих умовах.

3) У разі зменшення кредитною спілкою розміру процентів, які нараховуються на внески (вклади) на депозитний рахунок на вимогу, новий розмір процентів застосовується до внесків (вкладів) на депозитний рахунок на вимогу, що внесені до повідомлення членів кредитної спілки про зменшення процентів, зі спливом одного місяця з моменту відповідного повідомлення.

4) Встановлений договором розмір процентів на строковий внесок (вклад) не може бути односторонньо зменшений кредитною спілкою, якщо інше не встановлено законом.

5) В разі зміни кон'юнктури ринку грошових ресурсів, зміни законодавства, що регулює відносини кредитної спілки та члена кредитної спілки, прийняття компетентними державними органами актів чи рішень, що так чи інакше впливають на виконання кредитною спілкою умов договорів про залучення строкових внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, кредитна спілка може ініціювати зміну процентної ставки встановленої договором про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. В такому випадку кредитна спілка надсилає члену кредитної спілки, з яким укладено відповідний договір, письмову пропозицію із зазначенням запропонованої зміни процентної ставки рекомендованим листом з повідомленням про вручення. Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, погоджується із запропонованими змінами, він зобов'язаний повідомити про це кредитну спілку та підписати додатковий договір до діючого договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання відповідного листа. Зазначені зміни набирають чинності з моменту підписання такого додаткового договору. Якщо член кредитної спілки, з яким укладено договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок протягом 10 робочих днів з моменту одержання листа не підписав відповідний додатковий договір, пропозиція вважається не прийнятою. В такому випадку на 11 робочий день після одержання членом кредитної спілки вищезазначеного листа договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок розривається і члену кредитної спілки повертається внесений ним внесок (вклад) на депозитний рахунок та сплачуються належні проценти, виходячи з процентної ставки, вказаної в такому договорі за фактичний строк користування строковим внеском (вкладом) на депозитний рахунок.

Кредитна спілка самостійно визначає розмір процентів (плати), які нараховуються на внески (вклади) на депозитні рахунки. Визначення розміру процентної ставки, яка нараховується для окремих видів внесків (вкладів) на депозитні рахунки зазначені в п.2.2.1. цього Положення, відбувається з урахуванням особливостей, встановлених в п. 2.2.2. цього Положення, та за наступними критеріями – строку дії договору, способу виплати процентів, виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій та попереднього досвіду залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки за умови, що обсяги процентних витрат залишатимуться на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

Розмір плати (процентів) затверджується рішенням спостережної ради кредитної спілки.

2.3. Договірне регулювання операцій кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки. Порядок залучення та повернення кредитною спілкою внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки, порядок нарахування та сплати процентів за договорами про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

2.3.1. Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається на умовах видачі внеску (вкладу) на депозитний рахунок зі спливом встановленого договором строку (строковий внесок (вклад)) або на умовах видачі внеску (вкладу) на першу вимогу (внесок (вклад) на вимогу) з урахуванням ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів).

2.3.2. Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок укладається в письмовій формі.

У договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок повинні міститись права та зобов'язання сторін договору відповідно до вимог Цивільного кодексу України, статті 6 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», п. 1.4. цього Положення. Договір має бути підписаний сторонами договору або уповноваженими ними особами.

Договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок окрім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити порядок нарахування та виплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність виплати процентів та форму розрахунку тощо), у тому числі при достроковому розірванні договору.

Сума внеску (вкладу) на депозитний рахунок, строки дії договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок, умови залучення та повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а також нараховані на такі внески (вклади) на депозитний рахунок проценти (плата) визначаються між кредитною спілкою та членом кредитної спілки на договірних умовах.

Примірні договори про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки, та є додатками №1-3 до цього Положення.

2.3.3 Кредитна спілка забезпечує прийом внесків (вкладів) на депозитні рахунки, проведення з цього приводу розрахунків, консультацій та надання необхідної інформації протягом часу, визначеного внутрішнім розпорядком.

Підтвердженням залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки є укладені в письмовій формі договори, первинні бухгалтерські документи, оформлені згідно вимог законодавства України, та належним чином зафіксована в комплексній інформаційній системі кредитної спілки інформація про операції кредитної спілки з внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитних рахунках.

Перший примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок зберігається в кредитній спілці. Другий примірник договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок кредитна спілка зобов'язана надати члену кредитної спілки (або уповноваженій ним особі), який його підписав.

2.3.4. Кредитна спілка веде облік внесків (вкладів) на депозитні рахунки з урахуванням строків, виплати процентів, визначених у договорах про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки за такими видами договорів про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок:

- 1) договір про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок на вимогу;
- 2) договір про залучення строкового внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.5. У разі наявності внеску (вкладу) на депозитний рахунок при отриманні кредиту кредитна спілка може прийняти такий внесок (вклад) на депозитний рахунок для забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором та не повертати його в сумі невиконаних зобов'язань членом кредитної спілки, якщо це передбачено кредитним договором або договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок та договором застави майнових прав, який укладається між кредитною спілкою та членом кредитної спілки – власником внеску (вкладу) на депозитний рахунок.

2.3.6. Нарухування процентів визначається умовами договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. Кредитна спілка здійснює нарахування плати (процентів) на внески (вклади) на депозитні рахунки на підставі відповідних договорів з дотриманням вимог Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарухування процентів за договором про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок відбувається відповідно до порядку, встановленого договором, а саме: за фактичну кількість днів користування кредитною спілкою сумою внеску (вкладу) на депозитний рахунок і починається з наступного дня після отримання кредитною спілкою суми внеску (вкладу) на депозитний рахунок, а припиняється в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Для цілей розрахунку процентів за внесками (вкладами) на депозитні рахунки використовується календарний рік.

2.3.7. У разі отримання кредитною спілкою письмової вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або його частини кредитна спілка зобов'язана:

1) прийняти письмову вимогу шляхом проставлення на ній: дати отримання, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і відбитка печатки кредитної спілки (за наявності);

2) зареєструвати письмову вимогу члена кредитної спілки з дотриманням наступних вимог:

- всі документи, що надходять до спілки приймаються до обробки централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства. Первинна обробка документів включає перевірку правильності доставки, адресування, оформлення і цілісності упаковки, її розкриття, перевірку наявності вкладень та їх відповідність опису;
- неправильно оформлені (не підписані, незасвідчені), пошкоджені або надіслані не за адресою документи повертаються відправнику або пересилаються адресатові;

- усі пропозиції, заяви і скарги громадян (членів кредитної спілки), що надійшли, повинні прийматися централізовано особою, відповідальною за ведення діловодства, та реєструватися в день їх надходження в журналі вхідної кореспонденції. Конверти (вирізки з них) зберігаються разом з пропозицією, заявою, скаргою;
- всі документи, що надійшли до кредитної спілки, підлягають обов'язковому попередньому розгляду. Попередній розгляд документів здійснюється особою, відповідальною за ведення діловодства;
- реєстрація документів проводиться з метою забезпечення їхнього обліку, контролю за виконанням і оперативним використанням наявної в документах інформації;
- реєстрації підлягають документи, що потребують обліку, виконання і використання з довідковою метою (розпорядчі, планові, звітні, обліково-статистичні, бухгалтерські, фінансові тощо), як ті, що створюються і використовуються в спілці, так і ті, що надходять від інших установ і громадян;
- основним принципом реєстрації документів є однократність;
- реєстрація документа здійснюється шляхом присвоєння йому єдиного реєстраційного номера (порядкового номера надходження протягом календарного року) та внесення запису в журнал вхідної кореспонденції. Додатки до документів окремо не реєструються.

3) виконати вимогу відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

У разі неможливості виконання кредитною спілкою вимоги члена кредитної спілки про повернення внеску (вкладу) на депозитний рахунок або його частини, кредитна спілка зобов'язана видати вкладникові письмове повідомлення про невиконання (неналежне виконання) цієї вимоги із зазначенням: причини, дати видачі повідомлення, підпису уповноваженої особи, прізвища, імені та по батькові уповноваженої особи і проставленням відбитка печатки кредитної спілки (за наявності).

2.3.8. Кредитна спілка виплачує вкладникові проценти на суму внеску (вкладу) на депозитний рахунок в розмірі, який встановлюється в договорі про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок. Проценти на внесок (вклад) на депозитний рахунок виплачуються члену кредитної спілки відповідно до умов договору про залучення внеску (вкладу) члена кредитної спілки на депозитний рахунок.

2.3.9. Кредитна спілка оприлюднює умови укладення договорів про залучення внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки шляхом розміщення витягів з положень про фінансове управління та про фінансові послуги в загальнодоступному для членів кредитної спілки місці в установі кредитної спілки.

3. Надання кредитів членам кредитної спілки.

3.1. Загальні питання здійснення діяльності з надання кредитів членам кредитної спілки.

Кредитом наданим члену кредитної спілки є грошові кошти надані кредитною спілкою члену кредитної спілки - позичальникові у готівковій або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

3.2. Умови надання кредитів членам кредитної спілки.

3.2.1. Кредитна спілка надає членам кредитної спілки наступні види кредитів:

За строком:

- 1) кредити зі строком до 12 місяців включно;
- 2) кредити зі строком понад 12 місяців.

За цільовим призначенням:

- 1) комерційні кредити;
- 2) кредити, надані на ведення фермерських господарств;
- 3) кредити, надані на ведення особистих селянських господарств;
- 4) кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт та реконструкцію нерухомого майна;
- 5) споживчі кредити, у тому числі:
 - придбання автотранспорту;
 - придбання аудіо-, відео-, побутової техніки та комп'ютерів;
 - інші потреби

За порядком видачі:

- 1) кредит видається однією сумою;
- 2) кредитна лінія.

За типом процентної ставки:

- 1) фіксована;

За режимами сплати процентів і основної суми кредиту:

- 1) кредит з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 2) кредит з періодичною сплатою процентів і періодичною сплатою рівних часток основної суми кредиту, які розраховуються шляхом ділення загальної суми наданого кредиту на кількість періодів користування кредитом. При цьому, нарахування і сплата процентів проводиться на залишок заборгованості за кредитом;
- 3) кредит з періодичною сплатою процентів і основної суми кредиту "рівними долями", за яким передбачається незмінна (однакова) сума платежу протягом всього строку дії договору. Такий платіж включає в себе як проценти, нараховані за користування кредитом, так і частину кредиту. При цьому, питома вага процентів, які нараховуються на залишок основної суми, з кожним наступним платежем зменшується, а питома вага суми кредиту зростає.
- 4) кредит зі сплатою процентів авансом і основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору;
- 5) кредит зі сплатою процентів авансом і періодичною сплатою фіксованих частин основної суми кредиту. При цьому нарахування і сплата процентів здійснюється на залишок заборгованості за кредитом.
- 6) кредит з періодичною сплатою процентів і періодичною сплатою фіксованих частин основної суми кредиту. При цьому нарахування і сплата процентів здійснюється на залишок заборгованості за кредитом.

За видами забезпечення виконання зобов'язань за кредитними договорами:

- 1) застава;
- 2) порука;
- 3) інші види забезпечення не заборонені законодавством.

Виходячи із зазначених вище критеріїв кредитна спілка надає кредити членам кредитної спілки за видами, встановленими окремим рішенням Спостережної ради.

За рішенням Спостережної ради для певних видів кредитів обов'язковою умовою щодо їх надання може бути передбачена наявність у члена кредитної спілки - позичальника встановленої суми внесків визначених видів.

3.2.2. Рішенням спостережної ради з дотриманням обмежень визначених законодавством можуть встановлюватися максимальна/мінімальна можлива сума кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

3.2.3. Визначення розміру процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, визначених п.п. 3.2.1. цього Положення, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб членства, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки НБУ та попереднього досвіду надання кредитів членам кредитної спілки за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує безбиткову діяльність кредитної спілки.

3.2.3.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено кредитною спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права кредитної спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для окремих видів кредитів встановлюється спостережною радою кредитної спілки.

3.3. Порядок надання кредитів членам кредитної спілки.

3.3.1 Кредитний договір крім вимог, визначених п. 1.4. цього Положення повинен містити положення про :

- 1) порядок нарахування та сплати процентів (методи нарахування процентів, періодичність сплати процентів та форму розрахунку, інше);
- 2) інформацію про забезпечення кредиту;
- 3) графік повернення основної суми кредиту та погашення процентів за ним;
- 4) строк протягом якого кредитна спілка зобов'язана надати кредит позичальнику;
- 5) детальний розпис сукупної вартості кредиту для споживача (у процентному значенні та грошовому виразі) з урахуванням відсоткової ставки за кредитом та вартості всіх послуг (реєстратора, нотаріуса, страховика, оцінювача тощо), пов'язаних з одержанням, обслуговуванням, погашенням кредиту та укладенням договору про надання споживчого кредиту;

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки та є додатками № 4-9 до цього Положення.

Заява про надання кредиту повинна містити інформацію про особу позичальника, адресу проживання, номери телефонів, місце роботи, інформацію щодо доходів позичальника та членів його родини, інформацію про витрати позичальника та його родини, інформацію щодо кредиту, а саме сума кредиту, строк користуванням кредитом, розмір щомісячних внесків по кредиту, призначення кредиту, запропоноване забезпечення, а також інформацію про наявну кредиторську заборгованість на момент подання заяви, інформацію щодо наявності заборгованості за кредитами, отриманими в кредитній спілці у пов'язаних та/або асоційованих осіб члена кредитної спілки тощо.

3.3.2. Кредитні договори та договори забезпечення повинні бути укладені в письмовій формі, відповідно до вимог цивільного законодавства України. Недійсність договору забезпечення не тягне за собою недійсності основного зобов'язання – кредитного договору.

3.3.3. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з членом кредитної спілки договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після отримання членом кредитної спілки суми кредиту, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за кредитом використовується календарний рік.

3.3.4. Оцінка платоспроможності позичальника включає в себе аналіз:

- документів, перелік яких, встановлений для отримання кредиту;
- інформації про позичальника.

3.3.5. Оцінка платоспроможності позичальника здійснюється на підставі документів, що надаються позичальником, документів, що складаються працівниками кредитної спілки, які проводять оцінку платоспроможності позичальника, а також на підставі інформації, яка отримана від позичальника та з інших джерел.

Для проведення оцінки платоспроможності позичальник надає до кредитної спілки копії та оригінали (для огляду) наступних документів з дотриманням наступних вимог до їх змісту:

- Заяву про надання кредиту (повинна містити суму кредиту, необхідну члену кредитної спілки; строк такого кредиту та його цільове призначення);
- Паспорт або документ, що його заміняє (паспорт повинен відповідати вимогам Положення про паспорт громадянина України, затвердженого Постановою ВР України від 02.09.1993 р. №3423-ХІІ; документи, що його заміняють повинні відповідати по формі та змісту відповідним нормативно-правовим актам України);
- реєстраційний номер облікової картки платника податків або серію та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті);
- Документ, що підтверджує отримані членом кредитної спілки доходи (такими документами вважається - довідка про заробітну плату за останні 6 місяців та/або Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця за останні два квартали та/або Річна податкова декларація про майновий стан та доходи тощо);
- У випадку розгляду сукупного сімейного доходу - документи, що підтверджують отримані доходи членами родини (такими документами вважається - довідка про заробітну плату за останні 6 місяців та/або Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця за останні два квартали та/або Річна податкова декларація про майновий стан та доходи тощо);
- У випадку, якщо член кредитної спілки одружений та кредитний договір виходить за межі дрібного побутового (ст. 65 Сімейного кодексу України та ст.31 Цивільного кодексу України) - згода другого з подружжя на укладання кредитного договору та окремих договорів забезпечення кредиту у разі

їх наявності (зазначена згода має бути надана в довільній письмовій формі, написана та підписана особисто другим з подружжя, із зазначенням суми, строку та цільового призначення кредиту).

Довідка про заробітну плату за останні 6 місяців, Податкова декларація платник єдиного податку – фізичної особи підприємця Річна податкова декларація про майновий стан та доходи] формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

При наданні комерційних кредитів позичальник, крім документів зазначених в абзаці 2 цього підпункту, надає кредитній спілці належним чином завірені копії та оригінали документів (для огляду): витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, наявні ліцензії, дозволи, фінансову та/або іншу звітність тощо. Копії документів додаються до заяви про надання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

При наданні кредитів фермерським господарствам та приватним підприємствам, які знаходяться у власності члена кредитної спілки, член кредитної спілки, крім зазначених в абзаці 2 цього підпункту документів, надає кредитній спілці належним чином завірені копії та оригінали документів (для огляду): витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, відомості з ЄДРПОУ, фінансову та/або іншу звітність тощо. Завірені копії документів додаються до заяви про надання кредиту. Всі документи за формою та змістом повинні відповідати вимогам, встановленими до таких документів відповідними нормативно-правовими актами України.

За рішенням спостережної ради перелік документів, необхідний для проведення аналізу платоспроможності позичальника може бути змінений. У випадку недостатності інформації в наданих документах для прийняття рішення про надання кредиту кредитна спілка має право вимагати від позичальника надання й інших документів, крім перелічених вище та визначених рішенням спостережної ради.

3.3.6. Окремим рішенням спостережної ради, встановлюються критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам кредитної спілки.

За результатами розгляду поданих документів, інспектор кредитний надає кредитному комітету висновок щодо можливості заявника своєчасно та в повному обсязі сплатити зобов'язання за кредитним договором кредит та свої рекомендації по задоволенню чи відхиленню заяви члена кредитної спілки.

3.3.7. Всі документи позичальника та висновок інспектора кредитного розглядаються на засіданні кредитного комітету, з урахуванням наступного:

- Засідання кредитного комітету є правомочним, якщо на ньому присутні більше половини його членів та за умови обов'язкової участі голови правління або його заступника у разі відсутності голови правління, з наступним підписанням заступником голови правління відповідних кредитних договорів, рішення за якими було прийнято під час відсутності голови правління. Рішення вважається прийнятним, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засідання членів кредитного комітету і голова правління не голосував проти цього рішення.

- Прийняте кредитним комітетом рішення про надання кредиту є підставою набуття головою правління чи уповноваженою головою правління особою, що діє на підставі підписаної головою правління довіреності, права укласти кредитний договір (договір кредитної лінії) з членом кредитної спілки, якому кредитний комітет вирішив надати кредит.

- Наявність конфлікту інтересів у діяльності членів кредитного комітету ідентифікується за наступними критеріями:

- 1) отримання членом кредитного комітету (його близькими родичами, установами та підприємствами, в яких він, його близькі родичі або підприємство, яким вони володіють, мають діловий інтерес – (далі – “пов'язані особи”)) користі за результатами рішень кредитного комітету, які безпосередньо і окремо стосуються цього члена або пов'язаних з ним осіб;

- 2) існування у члена кредитного комітету будь-якої прямої чи опосередкованої особистої зацікавленості майнового або немайнового характеру, яка може вплинути на об'єктивне рішення кредитного комітету.

- У разі ідентифікації конфлікту інтересів членом кредитного комітету за вищевизначеними критеріями, він зобов'язаний в усній або письмовій формі повідомити про це кредитний комітет.

- При розгляді питань, які передбачають прийняття рішення кредитного комітету щодо встановлення кредитних взаємовідносин з будь-якими особами, за наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету щодо зазначених питань, кредитний комітет повинен зафіксувати в своєму протоколі такий факт.

- За наявності конфлікту інтересів у членів кредитного комітету рішення про прийняття кредитною спілкою будь-якого зобов'язання на користь члена кредитного комітету у разі, якщо прийняття такого рішення відноситься до компетенції кредитного комітету, готується та приймається кредитним комітетом без участі цього члена. Зокрема, при прийнятті рішення про надання кредиту члену кредитної спілки, який є членом кредитного комітету, такий член кредитного комітету не може брати участь у прийнятті цього рішення.

3.3.8. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним становлять від 1 до 5 календарних днів за всіма видами кредитів. Строки розгляду заяв про надання кредитів та прийняття рішень по ним можуть бути змінені за окремим рішенням спостережної ради кредитної спілки.

Рішення кредитного комітету про надання кредиту або відмову в наданні кредиту фіксується в протоколі засідання Кредитного комітету.

4. Надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.1. Загальні умови надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.1.1. Кредитом наданим іншій кредитній спілці є грошові кошти надані кредитною спілкою кредитній спілці-позичальникові під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги повернення коштів та сплати процентів у визначені кредитним договором строки.

4.1.2. Кредитна спілка надає іншим кредитним спілкам кредити за цільовим призначеннями виключно для видачі кредитів членам кредитної спілки, яка залучає кошти. Кредитна спілка має право надавати кредити іншим кредитним спілкам виключно за умови дотримання вимог щодо нормативів достатності капіталу та платоспроможності.

4.1.3. Кредити іншим кредитним спілкам надаються в порядку та на умовах визначених Розділом 3 даного Положення з урахуванням особливостей встановлених цим Розділом.

4.2. Умови надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.2.1 Кредитна спілка надає іншим кредитним спілкам кредити за строками користування, за типом процентної ставки, з режимами сплати процентів і основної суми кредиту визначеними п.п. 3.2.1. цього Положення.

4.2.2. Визначення розміру процентної ставки, для кредитів, які надаються іншим кредитним спілкам, відбувається за наступними критеріями – виходячи з потреб кредитної спілки, ринкових тенденцій, кредитного ризику (рівня ризику кредиту), наданого забезпечення, попиту і пропозицій, які склалися на кредитному ринку, строку користування кредитом, розміру облікової ставки НБУ та попереднього досвіду надання кредитів іншим кредитним спілкам за умови збереження доходності на рівні, який забезпечує беззбиткову діяльність кредитної спілки.

4.2.2.1. Фіксована процентна ставка є незмінною протягом усього строку кредитного договору. Встановлений договором розмір фіксованої процентної ставки не може бути збільшено кредитною спілкою в односторонньому порядку. Умова договору щодо права кредитної спілки змінювати розмір фіксованої процентної ставки в односторонньому порядку є нікчемною.

Розмір фіксованої процентної ставки для кредитів, що надаються кредитним спілкам встановлюється спостережною радою кредитної спілки.

4.3. Порядок надання кредитів іншим кредитним спілкам.

4.3.1. Кредитний договір окрім вимог, визначених п.п. 3.3.1. цього Положення за виключенням п.п. 3 п. 1.4., повинен містити найменування та місцезнаходження кредитної спілки – позичальника.

Примірні кредитні договори затверджуються рішенням спостережної ради кредитної спілки та є додатками № 8, 9 до цього Положення.

4.3.2. Заява про надання кредиту кредитній спілці розглядається за умови подання необхідних документів:

- роздрукованої сторінки з веб-сайту Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців з інформацією про кредитну спілку – позичальника, засвідчену підписом голови правління та печаткою кредитної спілки;
- копії статуту кредитної спілки;
- копії свідоцтва про реєстрацію фінансової установи – кредитної спілки заявника;
- звітних даних, складених наростаючим підсумком з початку календарного року відповідно до Порядку складання та подання звітності кредитними спілками та об'єднаними кредитним спілками до Національної комісії, що здійснює державне регулювання в сфері ринків фінансових послуг станом на кінець останнього дня попереднього кварталу.

- копії Ліцензії на здійснення діяльності кредитної спілки з надання фінансових кредитів за рахунок залучених коштів, крім внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

4.3.3. Для оцінки спроможності іншої кредитної спілки - заявника вчасно виконувати зобов'язання за кредитним договором, проводиться оцінка фінансового стану, при цьому враховується дотримання кредитною спілкою - заявником встановлених нормативів достатності капіталу, платоспроможності, якості активів, ризиковості операцій, прибутковості та ліквідності.

4.3.4. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з дотриманням вимог МСФЗ, в останній день кожного місяця та в день, визначений умовами укладеного з іншою кредитною спілкою договору. Нарухування процентів за договорами кредиту відбувається за кожний фактичний строк користування кредитом і починається з наступного дня після здійснення перерахунку суми кредиту кредитній спілці - позичальнику, а припиняється в день остаточного розрахунку за кредитом. Для цілей розрахунку процентів за користування кредитом використовується календарний рік.

5. Порядок проведення моніторингу наданих кредитів та супроводження прострочених, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів.

5.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат за наданими кредитами та оперативного планування руху грошових потоків кредитна спілка веде належний аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів, неповернених, у тому числі безнадійних кредитів покладаються на кредитний комітет кредитної спілки.

5.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється інспектором кредитним. Зокрема, інспектор кредитний здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів на підставі звірення фактично отриманих платежів з графіком планових платежів, який складається для кожного тижня. Інспектор кредитний звітує про дотримання графіку планових платежів на засіданні кредитного комітету.

5.3. У випадку виявлення прострочених кредитів кредитна спілка вживає заходи, передбачені в п. 5.5. – 5.7. цього Положення

5.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

5.5. Протягом місяця з моменту виявлення простроченості за кредитом кредитна спілка повинна вжити наступні заходи для добровільного виконання позичальником своїх договірних зобов'язань:

в термін до 5 днів прострочення – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

в термін до 15 днів прострочення платежу надсилає позичальнику та поручителю/заставаодавцю (у разі наявності) листи – нагадування;

в термін від 15 до 30 днів прострочення – рекомендовані листи – попередження.

5.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, кредитна спілка вдається до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом. Перед їх вчиненням кредитна спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості, включаючи також, якщо це передбачено умовами договору суми штрафних санкцій. При цьому, за рішенням кредитного комітету може застосовуватися зупинення нарахування процентів та/або реструктуризація заборгованості.

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредиту, включаючи всі види забезпечення визначені у кредитному договорі та окремих договорах застави, поруки (за їх наявності).

3) вживає заходи для встановлення місця знаходження позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних форм, передбачених чинним законодавством.

5.7. В окремих випадках за обґрунтованим рішенням кредитного комітету кредитна спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

5.8. Кредитна спілка здійснює супроводження неповернених, у тому числі безнадійних кредитів у наступному порядку:

За наявності підстав, за поданням інспектора кредитного, кредитний комітет приймає обґрунтоване рішення про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним. Подання має містити обґрунтування та документальне підтвердження можливості повернення позичальником кредиту.

Після прийняття рішення кредитним комітетом про відстрочення визнання неповерненого кредиту безнадійним, кредитна спілка вживає заходи для виконання позичальником своїх договірних зобов'язань за неповерненим кредитом:

– у разі відсутності платежів по кредиту протягом двох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом, надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) рекомендовані листи – попередження.

– у разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня прийняття рішення кредитним комітетом здійснює заходи, передбачені п.5.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

Кредитна спілка супроводжує безнадійні кредити шляхом здійснення наступних заходів для виконання позичальником та/або поручителем/заставадавцем договірних зобов'язань :

1) щодо неповернених кредитів, крім випадків, коли кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про відстрочення визнання кредиту безнадійним:

Кредитна спілка:

– протягом одного місяця з дня визнання кредиту безнадійним – здійснює позичальникові нагадування про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;

– протягом двох місяців з дня визнання кредиту безнадійним – надсилає позичальнику, та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) листи – нагадування.

У разі відсутності платежів по кредиту протягом трьох місяців з дня визнання кредиту безнадійним, кредитна спілка здійснює заходи передбачені п.5.6. цього Положення, з урахуванням строку позовної давності.

2) щодо прострочених або неповернених кредитів, за якими є документальне підтвердження про неможливість стягнення, та прострочених кредитів, за якими кредитним комітетом прийнято обґрунтоване рішення про визнання кредиту безнадійним:

– кредитна спілка, у разі наявності виконавчого документу про стягнення заборгованості за безнадійним кредитом щороку звертається до державної виконавчої служби із заявою про примусове стягнення заборгованості з боржника (в межах строків пред'явлення виконавчих документів до виконання) та кожні півроку здійснює перевірку наявності обставин, що унеможливають стягнення заборгованості, або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним;

– у разі відсутності судового рішення про стягнення заборгованості кредитна спілка звертається до суду із позовом про стягнення заборгованості (в межах строку позовної давності). Крім того, інспектор кредитний кожні три місяці здійснює перевірку наявності обставин що унеможливають стягнення заборгованості або обставин, що стали підставою для прийняття кредитним комітетом обґрунтованого рішення про визнання кредиту безнадійним.

3) щодо неповернених кредитів, за якими минув строк позовної давності кредитна спілка кожні шість місяців здійснює нагадування позичальникові про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі та надсилає позичальнику та/або поручителю/заставадавцю (у разі наявності) листи – вимоги (крім споживчих кредитів).

Голова Спостережної ради

А. С. Бакашов